



جناب آقای دکتر تهرانی

مشاور محترم وزیر و مدیر کل دفتر وزارتی وزارت امور اقتصادی و دارایی

با سلام و احترام،

عطف به نامه شماره ۴۱۷۱ مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۱ معاون محترم توسعه روستایی و مناطق محروم کشور نهاد ریاست جمهوری پیرو جلسه ستاد عالی راهبردی فرش ایران که با حضور معاون اول محترم ریاست جمهوری برگزار گردید و نظر به اهمیت صادرات فرش دستباف ایرانی به لحاظ اشتغال‌زایی و ارزش‌آوری همانگونه که مستحضرید: هنر صنعت فرش دستباف ایرانی با سابقه ای نزدیک به ۳۰۰۰ هزار سال، از شاخص‌ترین صنایع دستی ساخت بشر است که به نام کشور ایران ثبت و دنیا‌واژه فرش را به نام کشور ایران می‌شناسد. این صنعت در طول تاریخ فراز و نشیب‌های زیادی را به خود دیده است. در دوران پس از انقلاب اسلامی و با توجه به جایگاه فرش دستباف ایرانی، صادرات این کالای ایرانی در سال ۱۳۷۲ با افزایش نزدیک به ۲ میلیارد دلار به اوج خود رسیده و برای ۵ الی ۷ میلیون نفر اشتغال ایجاد نموده که دهه هفتاد اوج صادرات فرش دستباف بوده و بعد از این دهه با کاهش تدریجی صادرات این کالا روبرو بوده ایم به نحوی که آمار صادرات این کالا به میزان ۲۴۰ میلیون دلار در سال ۱۳۹۷ و پس از اعمال تحریم توسط کشور آمریکا در سال ۹۸ معادل ۷۰ میلیون دلار و در سال جاری ارزش صادرات کالای موصوف حدود ۵۰ میلیون دلار بوده است.

براساس برآورده‌های انجام شده در حال حاضر این صنعت به صورت مستقیم برای جمعیتی معادل ۱/۵ میلیون نفر اشتغال ایجاد نموده که البته به نظر می‌رسد آمار اشتغال فوق‌مشمول بر تولید فرش‌های صادراتی فروش رفته جهت مصرف داخلی است. از جمله عوامل موثر در کاهش صادرات فرش دستباف ایرانی عبارتند از:

- (۱) وجود رقبای جدی همانند کشورهای هند، نپال، پاکستان و... که با برنامه ریزی و حمایت موثر از بافندگان و رعایت سلیقه بازار سهم عمده‌ای از فروش بازار فرش را به خود اختصاص داده‌اند؛
- (۲) وجود تحریم‌های متعدد علیه صادرات کشور که سبب دشواری دسترسی به بازارهای صادراتی هدف بوده است؛



- ۳) عدم ارائه تسهیلات صادراتی به صادرکنندگان از جمله جوایز صادراتی، وام با بهره کم جهت تأمین بخشی از هزینه حمل و نقل و شرکت در نمایشگاه بین المللی و...؛
- ۴) وضع پیمان ارزی با توجه به شرایط حاکم؛
- ۵) وجود قوانین و مقررات باز دارنده؛
- ۶) گرانی مواد اولیه تولید فرش.

لذا در راستای توسعه و تقویت صادرات فرش موارد ذیل اعلام می گردد:

- ۱) با عنایت به میزان ناچیز صادرات فرش دستباف در حال حاضر و به منظور حمایت از این هنر ملی کشور و توجه به بعد اشتغال زایی آن پیشنهاد می گردد، صادرات فرش دستباف ایرانی از برگشت ارزش حاصل از صادرات معاف شود؛
- ۲) با توجه اینکه فرش دستباف، یک کالای سرمایه ای است، پس از صدور نیاز به خدمات پس از فروش از جمله عملیات رفو، شستشو، و رنگ برداری داشته و بدلیل مشکلات لزوم اخذ تضمین جهت ورود موقت اینگونه فرشها عملاً صرفه اقتصادی برای استفاده از این ظرفیت بالقوه از بین رفته که در صورت ارائه تسهیلات لازم برای تعداد زیادی از افراد مجرب که سالیان متمادی به این حرفه اشتغال داشته اند و اینک در کشورهای ترکیه و پاکستان و... از توان و تجربه آنها استفاده میشود امکان استمرار فعالیت در کشور فراهم شده و همچنین با ایجاد این تسهیلات امکان ورود موقت فرش های خارجی نیز میسر و درآمد ارزی مناسبی به همراه ایجاد اشتغال پایدار برای بخشی از اقشار جامعه فراهم خواهد شد؛ مزید استحضار این که قبلاً پیشنهاد الصاق یک تبصره به متن ماده ۷۵ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی مبنی بر امکان ورود موقت فرش دستباف ایرانی با اخذ تعهد، به کمیسیون اقتصادی دولت ارسال و در کمیسیون تخصصی مربوطه طرح موضوع شده لیکن تاکنون نتیجه ای حاصل نشده است که پیشنهاد می شود تا نسبت به پیگیری موضوع به منظور نهایی شدن آن اقدام لازم صورت پذیرد؛

- ۳) در خصوص تشریفات واردات فرش های صادرات برگشتی با توجه به مفاد ماده ۱۲۱ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی به شرح "چنانچه کالای صادرات قطعی به تشخیص گمرک عیناً (موضوع تبصره "ش" ماد ۱۱۹ قانون امور گمرکی) و بدون استفاده یا تعمیر به کشور بازگشت داده شود با رعایت مفاد ماده ۶۵ قانون، بدون پرداخت حقوق



ورودی قابل ترخیص می باشد" وبا عنایت به اینکه فرش های صادراتی غالباً به صورت مستعمل صادر شده و یا بر روی فرش های نو عملیاتی همانند شسته شدن، رنگ برداری جهت رعایت سلیقه بازار هدف صادراتی انجام می شود، در زمان برگشت عملاً تشخیص «عین» بودن فرش ها و احراز مطابقت آنها با پروانه های صادراتی میسر نبوده و همچنین ممکن است فرش هایی در سنوات قبلی به خارج از کشور صادر و بدلیل انباشته شدن در انبارها و عدم فروش، پروانه صادراتی آنها در دسترس نباشد. لذا به منظور حل مشکل موصوف و با توجه به مغایرت ایجاد شده بین مصوبه شماره ۴۱۱۸۲/ت/۵۲۸۰۷ هـ مورخ ۱۳۹۵/۴/۹ با قانون امور گمرکی پیشنهاد می گردد مفاد ماده ۶۵ و ۱۱۹ قانون امور گمرکی اصلاح شود.

مزید استحضار، پیرو دعوتنامه ۱۴۲۴۳۷ مورخ ۹۹/۱۲/۵ دفتر معاون اول محترم رئیس جمهور در خصوص بررسی مسائل و مشکلات پیش روی فرش دستباف ایران و رفع موانع موجود، مقرر گردیده است:

- ۱) در خصوص مصوبه کمیسیون اقتصاد هیات دولت مبنی بر افزودن یک بند به ماده ۷۵ آئین نامه امور گمرکی به حدود مقررات ورود موقت فرش دستباف ایران به کشور مقرر شد با قید فوریت ابلاغ شود؛
 - ۲) تعیین تکلیف موضوع بازگشت ارزهای حاصل از صادرات فرش در سال ۱۳۹۹ توسط سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران با ارائه پیشنهادات راهگشا (در صورت لزوم جهت بررسی و تصویب به هیئت وزیران ارائه نماید).
- که در اجرای مصوبات صدرالاشاره پیشنهاد ذیل جهت استحضار و طرح موضوع در کمیسیون اقتصادی دولت (بدون کمیسیون تخصصی مربوطه) ایفاد می گردد:

- ۱) تبصره ای ذیل ماده ۶۵ قانون امور گمرکی تحت عنوان " واردات فرش دستباف ایرانی پس از احراز تولید در ایران، بدون نیاز به ارائه اسناد صادراتی مربوطه و با اخذ ۰.۵٪ ارزش کالا به منظور تسویه جوائز و تسهیلات احتمالی متعلقه در زمان صادرات امکان پذیر می باشد" اضافه شود؛
- ۲) در انتهای تبصره بند "ش" ماده ۱۱۹ قانون امور گمرکی عبارت " به استثناء فرش دستباف ایرانی در صورت احراز ایرانی بودن" اضافه شود؛
- ۳) قبلاً پیشنهاد الصاق یک تبصره به متن ماده ۷۵ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی مبنی بر امکان ورود موقت فرش دستباف ایرانی با اخذ تعهد، به کمیسیون اقتصادی دولت ارسال و در کمیسیون




تخصصی مربوطه طرح موضوع شده لیکن تاکنون نتیجه ای حاصل نشده است که ضمن ارسال تصویر سوابق مربوطه پیشنهاد می شود دستور فرمایند نسبت به پیگیری موضوع از مرجع مزبور به منظور نهایی شدن آن اقدام لازم صورت پذیرد؛

۴) با عنایت به میزان ناچیز صادرات فرش دستباف در حال حاضر و به منظور حمایت از این هنر ملی کشور و توجه به بعد اشتغال زایی آن پیشنهاد می گردد صادرات فرش دستباف ایرانی (تا یک سقف مشخص) از برگشت ارزش حاصل از صادرات معاف شود.

شایان ذکر است مراتب طی نامه شماره ۹۹/۱۶۵۲۷۵۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۸ به استحضار وزیر محترم صمت نیز رسیده است.

مهرداد جمال ارونقی
معاون فنی و امور گمرکی



رونوشت:

- جناب آقای دکتر شیرکوند ، معاون محترم هماهنگی و نظارت اقتصادی و زیربنایی معاون اول رئیس جمهور، عطف به مباحث مطرح شده در جلسه صدارالاشاره و دستور معاون اول محترم رییس جمهور به وزارت صمت و گمرک ایران مبنی بر پیگیری موضوع تا حصول نتیجه .
- جناب آقای دکتر میراشرفی، رییس کل محترم گمرک ایران جهت استحضار.
- جناب آقای زادبوم ، رییس محترم سازمان توسعه تجارت ایران جهت استحضار.
- جناب آقای علیخانی، معاون محترم استان ها و تشکل های اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران جهت استحضار.
- جناب آقای مهندس کریمی اصفهانی، رئیس محترم اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران جهت ملاحظه و پیگیری موضوع .
- ناظرین، مدیران کل و مدیران محترم حوزه های نظارت و گمرکات اجرایی جهت آگاهی .
- مدیران کل محترم دفاتر صادرات، واردات، ارزش و تعرفه گمرک ایران جهت آگاهی و پیگیری موضوع .
- مدیرکل محترم حراست و امور انتظامی گمرک ایران جهت ملاحظه.
- مدیرکل محترم دفتر بازرسی گمرک ایران جهت ملاحظه .
- زونکن موضوعی صادرات.